

Húsvét és az Ige

Időpont: 1951. március 26. Húsvét hétfő

Helyszín: Nyíregyháza

Alapige: Lukács 24,13-35

És ímé azok közül ketten mennek vala ugyanazon a napon egy faluba, mely Jeruzsálemről hatvan futamatnyira vala, melynek neve vala Emmaus.

És beszélgetének magok közt mindazokról, amik történtek.

És lőn, hogy amint beszélgetének és egymástól kérdezősködének, maga Jézus hozzájuk menván, velők együtt megy vala az úton.

De az ő szemeik visszatartóztatának, hogy őt meg ne ismerjék.

Monda pedig nékik: Micsoda szavak ezek, amelyeket egymással váltotok jártotokban? és miért vagytok szomorú ábrázattal?

Felelvén pedig az egyik, kinek neve Kleofás, monda néki: Csak te vagy-e jövevény Jeruzsálemben, és nem tudod minémű dolgok lettek abban e napokon?

És monda nékik: Micsoda dolgok? Azok pedig mondának néki: amelyek esének a Názáretbeli Jézuson, ki próféta vala, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt:

És mimódon adák őt a főpapok és a mi főembereink halálos ítéletre, és megfeszíték őt.

Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek.

Hanem valami közülünk való asszonyok is megdöbbenetek minket, kik jó reggel a sírnál valának;

És mikor nem találták az ő testét, haza jöttek, mondván, hogy angyalok jelenését is látták, kik azt mondják, hogy ő él.

És azok közül némelyek, kik velünk valának, elmenének a sírhoz, és úgy találák, amint az asszonyok is mondták; őt pedig nem látták.

És ő monda nékik: Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhívésére, amiket a próféták szoltak!

Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?

És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nékik minden írásokban, amik ő felőle megirattak.

Elközelítének pedig a faluhoz, amelybe mennek vala; és ő úgy tőn, mintha tovább menne.

De kényszeríték őt, mondván: Maradj velünk, mert immár beestvéledik, és a nap lehanyatlott! Beméne azért, hogy velők maradjon.

És lőn, mikor leült velők, a kenyeret vévén, megáldá, és megszegvén, nékik adá.

És megnyilatkozának az ő szemeik, és megismerék őt; de ő eltűnt előlük.

És mondának egymásnak: Avagy nem gerjedezett-e a mi szívünk mi bennünk, mikor nekünk szóla az úton, és mikor magyarázá nekünk az írásokat?

És felkelvén azon órában, visszatérének Jeruzsálembe, és egybegyűlve találák a tizenegyet és azokat, akik velők valának.

Kik ezt mondják vala: Feltámadott az Úr bizonynyal, és megjelent Simonnak!

És ezek is elbeszélék, mi történt az úton, és miképpen ismerték meg űk a kenyér megszegéséről.

Az emmausi tanítványok húsvéti emberek húsvétkor húsvét nélkül. Pedig mennyi okunk volna feltételezni róluk, hogy ők egészen húsvéti emberek, hiszen ők nem kétezer esztendő távlatából néznek vissza a húsvéti eseményekre. Ők egyidejűségben élnek azzal, ami húsvétkor történt, hiszen kortársai voltak a mi Urunk Jézusnak.

Számukra nem jelentkezik akadályként a térbeli távolság sem, mint minálunk. Mi a képzeletünkre vagyunk kényszerítve, mikor el akarjuk gondolni magunknak, hogy milyen is volt az a környezet, amelyben a mi Urunk feltámadása megtörtént. Ők Jeruzsálemben voltak, földrajzilag ugyanazon a helyen, ahol mindez megtörtént.

A húsvéti esemény és öközöttük nem volt lelki távolság, mert hiszen tanítványai voltak Jézusnak, akik benne éltek a húsvéti történetben, nem úgy, mint mi, akik egy idegen világ gondolatkörében élünk. Számukra nem volt élménybeli távolság sem húsvét.

Mi nagy időbeli és térbeli távolság halkító, zsongító és szürkítő szűrőjén keresztül kapjuk a húsvéti evangéliumot, ők azonban szem- és fültanúktól kapták első kézből az evangéliumot. Ők maguk mondták, hogy hallották azoknak az asszonyoknak a beszédét, akik maguk látták az üres sírt és hallották az angyali szózatot, amely megparancsolta nekik, hogy mondják meg a tanítványoknak, hogy Jézus feltámadt és találkozni akar velük. Ők az első ujjongó ajakról hallják a hírt. És az emmausi tanítványok mégis nagypénteki emberek. Mintha nem is lett volna húsvét.

Nyilvánvalóan nem az az oka annak, hogy nincs húsvétjük, mert nem volt húsvét, mert nem támadt volna fel Jézus. Egészen világos, hogy az emmausi tanítványok maguk az okai annak, hogy ők ilyen szomorú ábrázattal járnak akkor is, amikor ujjongó orcával és daloló ajakkal is járhattak volna ugyanazon az úton. Nem azért borul még mindig rájuk a nagypénteki gyász, mert nem tépte szét a nagypénteki sötét felleget a húsvéti diadal boldog ténye, hanem egészen másért. A felolvasott ige 25. versében a melléjük csatlakozó Jézus Krisztus ezt mondja: *„Óh balgatagok és rest szívűek mindazoknak elhívésére, amiket a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe? És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nekik minden írásokban, amik ő felőle megirattak.”* Az emmausi tanítványok húsvét nélkül való bánatos életének a magyarázata tehát a hitetlenség.

Érdekes megfigyelni azt, hogy Jézus itt a tanítványok hitetlenségét gyümölcsnek tekinti. Azt mondja, hogy nem ez az elsődleges oka annak, hogy nekik nincs húsvétjük, hanem úgy bandukolnak, mint a pogányok, akiknek nincsen reménységük, - hanem ez a hitetlenségük annak a gyümölcse, hogy ők helytelen viszonyban vannak Isten Igéjével. A bibliához való viszonyuk nem jó ezeknek az emmausi tanítványoknak, azért hitetlenek és azért húsvét nélküli szomorú emberek.

Pedig egészen bizonyos, hogy ezek az emberek is bibliás emberek voltak. Lehet, hogy annyi pénzük nem volt, hogy saját biblia-tekercsük legyen, de hogy minden alkalmat felhasználtak arra, hogy Isten Igéjét hallják és tanulják, afelől egészen bizonyosak lehetünk. Nem lettek volna különben az Úr tanítványai. Bibliás emberek voltak és mégis a bibliához való viszonyukat kifogásolja az Úr Jézus és ennek a helytelen bibliához való viszonyulásnak a következtében sínylődnek és gyötrődnek és húsvétkor is nagypénteki emberek, örömtelen és bánkódó szomorú keresztyének.

Vajon, mi volt az ígéhez való viszonyukban helytelen?

Jó ezt nekünk látni, mert ha ez előttünk világossá lesz, akkor az Igéhez való helyes viszonyulásunk következtében elérkezik hozzánk a húsvét bánatfelhőjét elűző hatalom.

Az első kifogás, amit az Íráshoz való viszonyukkal kapcsolatban az Ige említ, az, hogy volt egy elképzelésük a bibliával kapcsolatban, amit ők rá akartak erőszakolni a bibliára. A 21. vers

így fejezi ezt ki: „*Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izráelt.*” A Jézusról való elképzelésüket ők bibliailag akarták a maguk számára igazolni, mert azt világosan látták, hogy Isten Igéje az egyetlen fundamentum, amelyre lehet és érdemes állni. Tehát elképzelésüket, saját reménységüket és fantáziájukat akarták az Írásba belemagyarázni. A bibliát akarták igazítani a saját gondolataikhoz és nem a saját gondolataikat akarták igazítani az isteni kijelentéshez. Ezért nem volt nekik húsvétjuk. Pedig ha valakiknek, akkor nekik lehetett volna elsősorban húsvétjuk.

A másik kifogás, amit az Ige az emmausi tanítványok bibliához való viszonyával kapcsolatban említ, az, hogy ők nem a teljes Írást fogadták el. Mikor az Úr Jézus magyarázza nekik az Írást, akkor nem kiragadott részeket vesz elő az Igéből, hanem mint egy teljes egészet, úgy tárja eléjük: „*...elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nekik minden írásokban, amik ő felőle megirattak.*” Tehát Jézus a teljes bibliát akarja mindig az övéinek nyújtani. Az emmausi tanítványok pedig a bibliából csak azokat a részeket vették ki, amelyek őket az ő reménységeikben és elgondolásaikban támogatták. Ők a messiási jövendölésekből csak azokra az Igékre emlékeznek, amelyek mint királyról, a béke fejedelméről beszélnek az eljövendő Messiásról, aki uralkodni fog e földön és elégtételt fog szolgáltatni népének. Ez is benne van a bibliában, de ez csak egy része a bibliának. És aki csak ezt olvassa, csak ezt fogadja el a bibliából, az nem a teljes Írást fogadja el. Mert az Írás nemcsak a dicsőségesen uralkodó királyról beszél nekünk, hanem a szenvedő Messiásról is, aki utált és megvetett volt az emberek előtt és aki így kiáltott a kereszten: „*Én Istenem, én Istenem! miért hagyál el engemet?*” (Mt 27,46 b).

Ezért nem volt az emmausi tanítványoknak húsvétjuk, dacára annak, hogy húsvét napján első kézből kapták az evangéliumot. Bibliás emberek voltak, mégis szomorú nagypénteki emberek maradtak, mert nem a teljes biblia kellett nekik.

A harmadik kifogás, amit az Ige az emmausi tanítványok bibliához való viszonyával kapcsolatban említ, az, hogy ők csak a saját földi látókörükben nézték az Ige üzenetét. „*Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek.*” Ők Tehát Izrael szabadítására vártak. Melyikünk merne követ dobni az emmausi tanítványokra ezért a reménységért, hiszen nyilvánvaló, hogy Isten nemcsak lelkünknek, hanem testünknek; nemcsak a menyországnak, hanem földi hazánknek is Istene. Mit jelentett számukra, családjuk, békességük, boldogságuk, nemzetük számára a független Izrael?! Nem lehet tőlük rossznéven venni, hogy ilyen szűk látókörben nézik az Igét. Ki vehetné zokon tőlük, hogy a hazafiúi felbuzdulás bennük Jézus közelében új tápot kapott?! De az is nyilvánvaló, hogy ennek a megszükkített látókörnek ők voltak a sajnálatraméltó áldozatai.

Mivel Isten Igéjében nem Isten üdvtervét keresték, hanem e világot kormányzó munkájával akartak elsősorban tisztában lenni, azért lettek nagypénteki emberek húsvét vasárnapján is.

Hányszor vagyunk mi is így az Igével! Világos, hogy az Igét az én földi életemre kell vonatkoztatni; arra vonatkozólag kell megkeresnem, hogy mit üzen az Úrnak Lelke, de nyilvánvaló az is, hogy Isten nekem az Ő üdvtervét akarja elsősorban a teljes Írásban kinyilatkoztatni.

A következő kifogás, amiről az Ige beszél az emmausi tanítványok Igével kapcsolatos magatartásáról, az, hogy ők nem a kereszt kulcsszavával olvasták és hallgatták az Igét.

Mi az a kulcs szó? Ez az a titokzatos valami, amely a máskülönben értelmetlen szöveget világossá teszi előttünk. A bibliának is van kulcsszava. Aki ezt a kulcs szót ismeri és használja,

az előtt kibontakozik az Írás mély értelme és dicsősége, aki pedig ezt nem ismeri, vagy nem tudja használni, az előtt az egész Írás összekevert, összehalmozott, évezredek különböző irataiból összerakott gondolatok értelmetlen összevisszasága. Ez a kulcs szó, testvéreim, a kereszt.

Figyeljük meg, hogyan magyarázza Jézus a bibliát: *„És elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázza vala nékik minden írásokban, amik ő felőle megíratkának.”* Mit olvas ki belőle önmagáról? *„...ezeket kellett szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe”* Tehát Mózesről kezdve a prófétákon át mind a Jelenések könyvéig minden Ő róla szól. Minden arról szól, ami a kereszten történt, a váltságról, az Ő szenvedéséről és az Ő dicsőségéről. Ez az, amit az emmausi tanítványok nem láttak, nem értettek és amiért ők húsvét vasárnapján is szomorúan bandukoló nagypénteki emberek voltak.

Még egy kifogást említ az Ige az emmausi tanítványoknak az Igéhez való viszonyában: Nem figyelnek a Szent Lélek belső bizonyosságára.

Miután felismerték már Jézust és eltűnt előttük, akkor azt mondták egymásnak: *„Avagy nem gerjedezt-e a mi szívünk mi bennünk, mikor nékünk szóla az úton, és mikor magyarázá nékünk az írásokat?”* Utólag ébrednek tudatára annak, hogy mi volt az a csodálatos belső érzés, amit így fejeznek ki: *„gerjedezt a szívük”*. A Szent Lélek belső bizonyosságát érezték Jézus igemagyarázata alatt. Ha nem hessegették volna el maguktól az országút porában ezt a belső bizonyosságot, hanem annak engedelmeskedve, megkérdezték volna a hozzájuk csatlakozó idegentől, hogy te vagy-e a Krisztus, vagy honnan tudod mindezeket? – akkor minden bizonnyal sok nehéz órát megspóroltak volna maguknak. Hosszú órák nehéz küzdelmei elmaradtak volna tőlük. Mennyivel hamarabb lett volna húsvéti örömük! Magukat szegényítették meg azzal, hogy a Lélek belső indítását nem engedték diadalra jutni önmagukban. Ez volt a baj. Ezért voltak szomorúak.

Figyeljétek meg, hogy mihelyt az Igéhez való viszonyuk megváltozik, mihelyt a kenyér megszegésénél az úrvacsorára emlékezve megnyílnak a szemeik, akkor látják, hogy így volt tényleg, ezeket kellett szenvednie a Krisztusnak és így kellett bemennie a dicsőségbe. Akkor hiába nyugodott már le a nap, mintha fényes delelőn lett volna, szétbontott minden gyászfelhőt, minden könnyük felszáradt és nem tudtak többé otthon maradni. Mert az igazi öröm kibírhatatlan, ha meg nem osztjuk valakivel. És rohantak vissza. Milyen másként mentek visszafelé, mint Emmaus felé. Jöttek, mint fáradt öregek, könnyes szemmel, rogyadozó térddel és megfiatalodva mentek vissza, arcuk csak úgy sugárzott az örömtől s úgy rontottak be a tanítványokhoz: Feltámadt az Úr, bizonnyal feltámadt! Láttuk, megismertük. Ő magyarázta nékünk az Írásokat.

Az emmausi tanítványok története úgy kezdődött, mint egy gyászmenet és úgy fejeződik be, mint egy csodálatos feltámadási körmenet. Van ebben a történetben valami, ami hasonlít a naini ifjú feltámasztási történetéhez. Ott is roskadozó térdekkal megy a szomorú menet, az özvegy édesanya siratja egyetlen fiát, de amelyik pillanatban Jézus megáll előttük, akkor minden megfordul. A koporsóval senki sem törődik már, talán otthagyják az országút árkában. A kisírt szemű édesanya arca mosolyog az élet örömétől, fia halovány arcába visszatért az élet. Mennek hazafelé, mert találkozásuk volt az élő Jézussal.

Testvérem! Ha te ezen a húsvéti ünnepen húsvéti öröm nélkül szomorúan és terhek alatt roskadozva járod az utadat, halld meg az Ige üzenetét: Nem azért van ez, mintha Jézus fel nem támadt volna, mintha Jézus néked meg nem jelent volna. Veled vándorolt utadon Jézus, csak te nem ismerted meg Őt. Mihelyt az Igéhez való viszonyod meg fog változni, lehullanak

szemedről a pikkelyek és meglátod Őt és eltűnik minden bánat orcádról és húsvéti diadalmas örvendező emberként járhatsz tovább ugyanazon az úton, amelyen eddig roskadozva jártál az élet terhei alatt.

Ámen.

Imádkozzunk!

Megváltó Urunk, Jézusunk! A legelső mondat, ami az ajkunkra tolul: Bocsáss meg nekünk! Bocsásd meg, hogy mi úgy élünk feltámadásod után is, mintha Te nem élnél. Bocsásd meg, hogy bár Te húsvéti örömet hirdetsz nekünk, mi mégis mindig a régi könnyeinket sírjuk. Bocsásd meg, hogy nem hittünk azoknak, akik saját szemükkel még nem láttak Téged, de akik hallották onnan felülről az üzenetet, hitelt adtak neki és boldogok lettek tőle. Úgy fájhat ez Neked, mint fájhatott egyszer az emmausi tanítványok szomorú vándorútja.

Kérünk feltámadott, dicsőséges Urunk Krisztusunk, ne hagyj el minket, hanem vándorolj velünk akkor is, ha nehéz velünk vándorolni. Ne sajnáld nekünk magyarázni az Írásokat és megmutatni abban, hogy mindennek úgy kell történnie, ahogyan történik és mindenben úgy van benne az Atya üdvözítő akarata, ahogyan azt Ő eleve elrendelte. Kérünk, taníts meg minket Igédhez helyesen viszonyulni és így hadd lehessen a mi életünk számára a mindennapi Ige a Te mindennapi velünk léted és velünk vándorlásod.

Könyörgünk nemcsak magunkért, hanem különösen azokért, akik az emmausi tanítványok útját járják húsvét ünnepén is; akik rombadőlt reménységeket siratnak; akik keresik azt, akit nem tudnak megtalálni; akik várják vissza azokat, akiket hol várnak, hol meg nem, hol úgy imádkoznak értük, mint élőkért, hol meg elsiratják őket, mint akik már régen porladnak. Könyörgünk, hogy lépj hozzájuk vigasztaló kegyelmeddel, azokhoz is, akik velünk együtt könyörögnek. Te tudod, hogy hol vannak, élnek-e, vagy halnak, - Te tudod, hogy mire van szükségük. Letesszük őket a Te szent kezedbe, hiszen ember a Te átszögezett szent kezedben van a legjobb helyen.

Könyörgünk anyaszentegyházunkért, ajándékozd meg a vigasztalás szolgálatával. Áldd meg városunkat, hazánkat, annak előljáróit, jövőendő sorsát vedd szent kezedbe és ajándékozd meg ezt a világot a Te békeségeddel.

Ámen.